

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTIKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 15.

KETVIRTADIENIS, BALANDŽIO-APRIL 12, 1951

VOL.-METAI XXXV

Dienos Klausimai

Pereitą savaitę trys aukšti pareigūnai padarė svarbius pareiškimus. U. S. Atstovų Buto spykeris Sam Rayburn išsireiškė, kad gyvename dideliame karo pavojuje. "Mano tvirtu įsitikinimu, mes esame didesniame karo pavojuje, negu buvome bile laiku nuo pasaulinio karo užbaigimo 1945 metais." Rayburn pastebėjo, kad Mandžūrijoje yra sukongcentruota daug raudonarmiečių ir kad ne visi jie yra kiniečiai. Nors Rayburn susilaikė nuo išvardijimo, bet iš jo pareiškimo galima aiškiai suprasti, kad jis omenyje turėjo ir rusų raudonarmiečius. Tuo tarpu kitas žymus pareigūnas, senato užsienių reikalų komiteto pirmininkas senatorius Tom Connally išsireiškė, kad šiais metais pasaulinio karo nebūsiu. Esą sovietinė Rusija nedrįs pulti laisvų pasaulio tautų. Gį prezidentas Trumanas spaudos atstovų užklaustas, ką jis mano dėl Rayburn pareiškimo, atsakė specifiskai komentuoti, tik išsireiškė, kad trečiojo pasaulinio karo pavojus dabar yra didesnis, negu bile kurio paskutinių keturių metų laikotarpiu.

Generalas MacArthur vėl sukėlė audrą. Jis aiškiai pasakė, kad politikieriai sulaukė nuų pergalės Korėjoje. Jungtinių Tautų jėgos gali sumušti kiniečius komunistus, jeigu politikieriai netrukdytų reikalingų žygių. Generalas MacArthur taipgi išsireiškė už kiniečių nacionalistų kareivių panaudojimą atidarymui antrojo fronto prieš Kinijos raudonuosius. Generalas dar nurodė, kad jeigu mes pralošime karą Azijoje, tai Europos žlugimas yra neišvengtinas. Dėl tokių tiesių ir draščių gen. MacArthur pareiškimas susijaudino Jungtinių Tautų ir Washington'o diplomatai. Kai kurie senatoriai jau kelia balsą, kad MacArthur būtų atsauktas, o jo vieton turi būt paskirtas naujas komandierius.

Daugelį tikrai stebina Korėjos įvykiai. Paprastai karo vyriausio ginkluotų jėgų vado tikslas yra sunaikinti priešų jėgas. Korėjos karo atveju tikslas neaiškus. Kai tik Jungtinių Tautų jėgos priartėjo 38-tos paralelės linijai, vėl pasigirdo balsų, kad generalas MacArthur turi daryti. Nors didžiausias jėgų ten sudaro amerikiečiai ir jiems tenka didžiausias aukos sudėli, tuo tarpu gen. MacArthur turi žiūrėti, ką jam pasakys Washington'as. Jungtinės Tautos ir atskiros sostinės. Dėl tokios padėties pradeda pikintis kongresmenai ir visuomenėje jaučiamas nepasitenkinimas ir užsivylimas.

Pereitą savaitę U. S. senatas 49 balsais prieš 21 balsą priėmė rezoliuciją užgirančią administracijos planą pasiūstį Europon 4 divizijas kareivij. Tuo būdu prieškomunistinis frontas bus sustiprintas dar šimtu tūkstančių amerikiečių kareivių. Prezidentas Trumanas patenkintas senato sprendimu. Ginčai kongrese dėl naujų sustiprinimų siuntimo tęsėsi apie tris mėnesius. Kai kurie republikonai griežtai priešinosi naujų divizijų siuntimui.

Keturių didžiųjų valstybių užsienių reikalų ministerių pavaduotojų konferencija Paryžiuje dar nesutarė dėl pačių ministerių konferencijos darbotvarkės. Vakariečių diplomatai įsitikinę, kad Maskvai susitarimas nereikalingas. Greičiausia, kad konferencija pails jokia susitarimo nepasiekus.

NUMIRĘ KUNIGAS JONAS SITAVIČIUS

BROOKLYN, N. Y.—Vėlykų diena, balandžio 25, 7 val. vakaro, Šv. Marijos ligoninė, Brooklyne, po sunkios ligos numirė kunigas Jonas Sitavičius.

Velionis į JAV atvyko 1938 metais rugsėjo 28 dieną. Lietuvoje jis yra dirbęs Kauno arkivyskupijos kurijoj ir buvo "Pavasario" suaugusių gimnazijos direktoriumi.

Atvykęs Amerikon pradžioje apsigyveno Elizabeth, N. J., kur pagyvenęs 2 mėnesius, aplankęs savo artimuosius giminaičius, išvyko į Chicago pas prelatą M. Krušą. Gavęs parapiją Utica, N. Y., ir išgyvenęs virš dviejų metų, persikėlė į Kaliforniją. Ten pagyvenęs vieną parapiją, persikėlė į Minersville, Pa. Po keturių metų grįžo į New Yorko valstiją, kur apsigyveno pas kun. Bernard J. Reilly, Our Lady of Lourdes Church, Queens Village, N. Y.

Velionis ligi mirties išgyveno Šv. Monikos parapijoj.

A. a. kun. Jonas Sitavičius Lietuvoje paliko tris brolius ir vieną seserį. Vienas brolis liko tremtyje, Vokietijoj, su šeima. Tariaime padėkos žodį tiems, kurie tiek daug yra pasidarėję a. a. kun. Jono Sitavičiaus laidotuvsė. Dėkojamas prelatui Balkūnui už iškilmingas atlaikytas šv. Mišias, už gražiai pasakytas pamokslus; prelatui

Kelmeliui ir visiems kitiems kunigams. Dėkojame pp. Gražiams, taipgi visiems, kurie dalyvavo laidotuvsėse.

Adomany ir Labanaskų šeima
Balandžio 4, 1951.

ŽUVO 19 KARIŠKIŲ

Charleston, W. Va. — Balandžio 8-tą netoli Charleston kalnuotoje ir sunkiai prieinamoje vietoje nukrito ir sudužo C-47 lėktuvas. Žuvo 19 kariškių. Majoras I. E. Bonifas iš Portland, Indiana, ir kapitonas Harry K. Blackurst iš Charleston išliko gyvi, bet sunkiai sužaloti. Jų padėtis kritiška.

CHICAGOJĖ RINKIMUS LAIMEJO DEMOKRATAI

Chicago, Ill.—Balandžio 3-čios balsavimuose majoru perrinktas demokratas Martin H. Kennelly. Demokratai taipgi pravedė mėsoto tarybon 34 atstovus, o republikonai 16. Miesto klerku išrinktas dem. L. D. Schreiber ir mėsoto išdininku—dem. W. G. Milotta.

Birželio 14-15, okupantai Lietuvoje pravedė suklustotus Liaudies Seimo rinkimus.

A. T. A.

MYKOLAS A. NORKŪNAS

A. a. Mykolas Norkūnas

LAWRENCE, Mass.—Sekmadienį, balandžio 1-mą, 10 val. ryto, Bon Secours ligoninėje numirė vienas iš Vyčių organizacijos steigėjų ir vadų Mykolas A. Norkūnas, sulaukęs 81 metų amžiaus.

Iškilmingos laidotuvsė įvyko trečiadienį, balandžio 4-tą, iš Šv. Pranciškaus bažnyčios. Mišias atlikė vietos klebonas kun. Pranas M. Jučas, asistuojant kun. J. Vaitiekūnui iš Providence, R. I., ir kun. Al. Kontautui iš So. Bostono. Ceremonijų vedėju buvo kun. P. Šakalys. Mišių laikui sanktuarijoj meldėsi daug kunigų.

Karštiniais buvo Vyčių organizacijos pirmininkas A. Vasiliauskas, vicepirmininkas Pranas Radvanauskas, redaktorius A. F. Kneičys, L. L. Švelnys, Bronius Kudirka ir Jonas Zemis.

Sermonyse ir laidotuvsė dalyvavo šeimos nariai ir svečiai iš artimų ir tolimų kolonijų. Velionis buvo gimęs gruodžio 1-mą, 1869 metais Krūminių kaime, Valkininkų parapijoj, Trakų apskrityje. Dar jaunuose metuo-

se Mykolas pasireiškė, kaip karštas lietuvis patriotas. Už lietuviškos spaudos platinimą jis buvo rusų areštuotas ir patalpintas kalėjime.

Amerikon atvyko 1892 metais ir pirmiausia apsigyveno Bostone. Vakaris laukė kutsus ir mokėsi anglų kalbos ir amatų. Gyvendamas Brocktone ir Lawrence jis turėjo vėliavų, ženklelių ir foto įstaigą.

Daugiausia M. A. Norkūno iniciatyva ir pastangomis 1913 metais buvo sukurta jaunuimo atstovų susirinkimas ir įsteigta Lietuvos Vyčių organizacija. Visą laiką M. A. Norkūnas buvo nenulstantis Vyčių rėmėjas. Net sulaukęs gilios senatvės ir visiška apkurtes jis neustojė domėtis ir aktyviai dalyvauti Vyčių veikloje. Neapsant, kaip toli buvo laikomi Vyčių seimai, velionis visuomet dalyvavo. Už tokią rūpestingą darbuotę ir globą jis neveltus buvo pramintas Vyčių organizacijos tėvu.

Rašantis šiuos žodžius su velioniu palaikė susirašinėjimą. Visuose jo laikuose reikiškie nepaprasta meilė vyčiams, gilus siejijimas su senosios tėvynės Lietuvos reikalais ir šviesesniu jos rytojumi.

Velionis buvo veiklus ir kitoje Amerikos lietuvių katalikų organizacijose. Jis buvo ilgametis LRKSA narys, įsirašęs net 51 metai atgal būtent, gruodžio mėn. 1900 m.

Velionis paliko visiems, jauniems ir senoms kilnų pavyzdį, kaip gerai turėtų būti organizacijos nariu ir kiek tik jėgos leidžia darbuotis organizacijos ir tautos gerovei.

Lūdesy paliko sūnų, keturias dukteris ir kitus artimuosius. Te išsila šio kilnaus lietuviu vėliavų! Sūniui, dukterims ir kitiems artimiesiems pareiškime giliausią užuojautą!

je kitoje diocезijoje. Pošėdis aptarė jų veiklą ir taipgi Leono XIII enciklikos "Rerum Novarum" 60 metų sukakties paminėjimą.

Sios enciklikos minėjimas įvyks ir Chicagoje kardinolui Stritch globojant.

Sis posėdis išklaušė pranešimo ir apie Katalikų Federacijos lietuvių mokyklose vykdomą konkursą tema "Kodėl aš esu katalikas". Tuo sumanymu buvo pasidžiaugta ir jam pritarta. Konkurso vykdė kun. Petras Činikas, MIC.

Suvažiavimas vyko labai darbingerio dvasioje ir atstovų tarpe buvo žymių Amerikos katalikų. Jį aplankė ir J. E. Amleto Cicognani, apaštališkasis delegatas Amerikai. Dr.

NUMIRĘ KUNIGAS JURGIS ČESNA

Sioux City, Iowa.—Šv. Juozapo ligoninėje Sioux City, Iowa, balandžio 6-tą numirė kun. Jurgis G. Česna, vietos lietuvių parapijos klebonas.

Velionis buvo kilęs iš Scranton, Pa. (gimęs balandžio 3 d. 1892 m.), kunigo mokslus ėjo Orchard Lake, Mich., ir Šv. Pranciškaus (Loretto, Pa.) seminarijose. Kunigu išvestas birželio 10 d. 1922 metais ir tuojau pakviestas administratorium Sioux City lietuvių parapijos, o vėliau pakeltas klebonu; kur visą laiką pavyzdingai darbovo.

Is artimųjų giminių paliko seserį Mrs. Frank Skarnulis, gvy. Sioux City, Ia., ir brolių Vincą, gvy. Scranton, Pa.

Velionis priklausė lietuvių organizacijoms ir taip pat buvo Kolumbo Vyčių 4-to laipsnio narys.

Nepriklausomos Lietuvos laikais buvo nuvykęs į Lietuvą ir sugrįžęs labai gražiai lietuvių ir anglių spaudoje spausė apie Lietuvos valstybės buojimą visoje srityse. Dr.

VEIKIA LIETUVIŲ AKTYVISTŲ FRONTAS

Lietuvių Aktyvistų Frontas, kuris 1940-41 metais vadovavo Lietuvos rezistencijai, pravedė 1941 metų birželio mėn. 23 dienos sukilmą prieš sovietinį okupantą, pastatė laikinąją Lietuvos Vyriausybę ir kuris, vokiškajam okupantui nušalinus Laikinąją Vyriausybę perėjęs į pogrindį iki šios dienos aktyviai dalyvavo Lietuvos laisvinimo organizavime ir kovoje. Lietuvių Aktyvistų Fronto Vyriausio štabo nutarimu į tremtyje vedamą Lietuvos išlaisvinimo kovą išėjo kaip vieša organizacija.

LAF vyriausiojo štabo vadovybę sudaro: L. Prapuolenis—Štabo viršininkas, P. Zukauskas—Organizacinio skyriaus viršininkas, pulk. J. Keštutis—Operatyvinio skyriaus viršininkas, ir kiti. 1940-41 metų LAF VS nariai. LAF Vyriausio štabo būstinė Vokietijoje, Pfullingen (14b) Lindenstr. 5.

ALBANIJOS NERAMU

Londonas.—Balandžio 9-tą gauta žinių, kad raufononj Albanijos valdžia numalšino prieškomunistinį sukilmą.

Raudonieji kaltina Jugoslaviją, Graikiją ir Turkiją už sukilmę rėmimą.

Jeį ne Maskvos pagelba, raudonųjų režimas Albanijoj tuoj susmuktų.

LRKSA NARIU DĖMESIUI

ADRESŲ PAKEITIMO REIKALU

Susivienijimo centro ofisas ir organo "Garso" administracija prašo kuopų pareigūnus arba pačius narius, keičiant gyvenamą vietą, be atidėlojimų pranešti permainą.

Pranešant pažymėkite seną ir naują adresus, tas pats lengvina greičiau sutvarkyti reikalą.

Paskutiniu laiku paštas pradėjo gražinti visus organo numerius tų skaitytojų, kurie keičia savo adresus. Už kiekvieną sugrąžintą egzempliorių reikia sumokėti po du centus. Dėl to susidaro nemažos išlaidos. Kad išvengtu tokių išlaidų mes ir prašome kuopų pareigūnus arba pačius narius tiesiog mums pranešti adreso permainą.

ŠI KARTĄ 15-KA

30 IR 142 KUOPOS LAIMEJO PO 5 NAUJUS NARIUS, KITOS PO MAŽIAU

Pereitą savaitę Susivienijimo centro ofisas įregistravo šiuos naujus narius:

41	kp. Worcester, Mass.—Grabauskas, Antanas	Vasiliauskas
41	" Worcester, Mass.—Grabauskas, Bernadeta	"
222	" Wilkes-Barre, Pa.—Elertis, Vytautas Pr.	"
142	" Cleveland, Ohio—Zilionis, Ona	Venslovas
142	" Cleveland, Ohio—Zilionis, Juozas	"
142	" Cleveland, Ohio—Venslovas George	"
142	" Cleveland, Ohio—Zilionis, Violeta (Juv.)	"
142	" Cleveland, Ohio—Zilionis, Egidijus (Juv.)	"
30	" Scranton, Pa.—Brokevičius, Mary	Zemaitis
30	" Scranton, Pa.—Brokevičius, Joseph (Juv.)	"
30	" Scranton, Pa.—Brokevičius, John (Juv.)	"
30	" Scranton, Pa.—Brokevičius, Aloysius (Juv.)	"
30	" Scranton, Pa.—Brokevičius, Anthony (Juv.)	"
35	" Pittsburgh, Pa.—Layman, John Anthony (Juv.)	Šimkus
21	" So. Boston, Mass.—Rev. John Klimas	Phelis

Ši kartą geriausias pasekas turi 30-ji kuopa Scranton, Pa., ir 142 kuopa Cleveland, Ohio. 30-je kuopoje pasidarbo veikli kuopos sekretorė, kontrolės komisijos narė Leokadija Zemaitytė. 142 kuopoje pasidarbo ilgametis kuopos finansų raštininkas ir Susivienijimo izdo globėjas Jurgis K. Venslovas. Organizatorius prof. A. J. Vasiliauskas 41 kuopon įrašė 2 naujų narius, o 222 kuopon 1. J. Pinelis 21 kuopon įrašė 1 ir J. Šimkus 35 kuopon—1.

Mes vėl apeliuojame į visas Susivienijimo kuopas ir visus organizacijos veikėjus ir bičiulius. Šiais metais priemonė 65 metų Susivienijimo sukaktį geriausia atžymėsim padidindami organizaciją nariais. Šį tikslą lengva pasiekti, jei tik visos kuopos prisidėtų prie darbo. Tegų sekantys naujų narių sąrašai darosi vis ilgesni ir ilgesni.

ALIJANTAI ŠIAURINĖJ KORĖJOJ ŽYGIUOJA PIRMYN

RAUDONIEJI VENGIA SUSIRĖMIMŲ—JIE TAUPO JĖGAS SAVO OFENSYVAI

Tokioje.—Balandžio 8-tą gen. MacArthur štabas paskelbė, kad šiaurinėj Korėjoj amerikiečių divizija perėjo Hantan upę, kuri sudarė tvirčiausią natūralį barjerą saugojus komunistų jėgas.

Tuo pačiu laiku paskelbta, kad Anglijos marinai įsiveržė šiaurinė Korėjos uostan Songjin rajone, kurs randasi 130 mylių nuo sovietinės Siberijos fronto. Marinių komandai gelbėjo amerikiečių ir britų karo laivai ir oro jėgos. Įsiveržėliai sunaikinę visus kariskus įrengimus pasitraukė. Raudonųjų pasipriešinimas buvo silpnas.

Alijantų vadovybės pranešimu, raudonieji vartoja didesnes oro jėgas. Jų lėktuvai yra rusų gamybos.

Balandžio 9-tą paskelbta, kad amerikiečių artilerija stipriai išbombardavo didelį raudonųjų centrą Chorvon, kurs randasi 17 mylių į šiaurę nuo 38-tos paralelės linijos.

Alijantų žiniomis, Chorwon-Kumhwa-Hwachon trikampy raudonieji turi sukongcentravę apie 500,000 kareivių planuojamai ofensyvai.

U. S. 8-sios armijos komandierius generalas M. B. Ridgway, pasikalbėjęs su korespondentais, pareiškė, kad Korėjos karą gali užbaigti tik politinis susitarimas. Tuo tarpu raudonieji neparodo noro tartis, jie tvirtai nusistatę "sunaikint mus visiškai", nepaisant, kaip ilgai reikėtų kariauti. Toks yra komunistų vadų nusistatymas—laimėti, arba žūti.

PRITARIA MACARTHUR NUSISTATYMI

New York.—Balandžio 9-tą New Yorkan atvykęs Amerikos Legijono nacionalis komandierius Erle Cocke, Jr., pasikalbėjęs su spaudos atstovais, išsireiškė, kad jis pritaria generolo MacArthur nusistatymui priimti kiniečių nacionalistų pagelbą ir bombarduoti raudonųjų pozicijas Mandžūrijoj. Esą dabar MacArthur turi kovoti surištom rankom.

El Paso, Texas.—Balandžio 5-tą organo kalnuose nukrito transportinis C-47 lėktuvas. Žuvo 6 kariškiai.

LEKTUVO NELAIMEJE ŽUVO 22 ASMENYS

Golet, Calif.—Balandžio 7-tą iškotojų grupė surado South-west Airways transportinio lėktuvo griuvėsius ir 22 žuvusius.

Lėktuvas skrido iš San Francisco į Los Angeles. Katastrofa įvyko Santa Ynez kalnų rajone, lėktuvas atsitrinkus į kalno uolas. Lėktuvo dalys ir žuvusių kūnai buvo išblaškyti po plačią apielinkę. Sako, jei lėktuvas būtų skridęs aukčiau bent kelias pėdas, katastrofos būtų išvengta.

Evereth, Minn.—Balandžio 6 dieną vietos geležies kasykloje akmenys ir žemė užslėgė su darbininku.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Veina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusel metų \$1.00; užsieniuose metams \$4.00

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00. Foreign countries \$4.00. Single copy 5c. Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 8-4711

MIRTIES BAUSMĖ ISDAVIKAMS

Federalis teisėjas Irving R. Kaufman pasmerkė Julius ir Ethel Rosenbergus mirties bausme, radar ekspertui Morton Sobel paskyrė 30 metų kalėjimo ir David Greenglass—15 metų kalėjimo.

Teisėjas Kaufman, duodamas nuosprendį, pareiškė, kad jų nusikaltimas yra daug didesnis, negu paprasta žmogžudystė.

Su tokia teise juos nuomone visi sveikai protaujantys žmonės pilnai sutiks. Aukščiausiai suminėti asmenys išdavė ne tik savo šalį, bet ir žmoniskumą. Jie savo veiksmais gal būt pasmerkė milijonus amerikiečių ir kitų tautų žmonių mirčiai.

Sunku suprasti, kaip tokie individai, turintys išsilavinimą, besinaudojantys visomis laisvo piliečio teisėmis ir patogumais, gali taip beširdiškai išduoti savo šalį ir demokratijas šlykščiausiai pasaulyje totalitarinei diktatoriškai Iranijai.

Reik pasakyti, kad šie individai, kurie išdavė savo šalį, buvo labai drąsūs, nes autoritetai pro piriusius žudėdavo į jų veikimą.

Sis yra pirmas įvykis, kad civilinis teismas pasmerkė šalies išdavikus mirties bausme. Ikišiol tik karo teismai tokius nuosprendžius darydavo.

Teisėjas Kaufman duodamas nuosprendį dar pastebėjo, kad U. S. kongresas turėtų išleisti įstatymą, kurs daug griežčiau baustų šios rūšies nusikaltėlius. Gyvenam atomianam amžiumi. Valstybinių ir kariųjų paslapčių išdavimai turi blogas pasekas.

Demokratijoms jau laikas apsižiūrėti, ką jų viduje Maskvos agentai išdarinėja. Pati sovietų unija, atsiribojus nuo užsienio geležine uždanga, už mažiausią opoziciją likviduoja kalėjimais, koncentracijų lageriais ir kulkomis.

Teisėjo Kaufman sprendimas yra ženklus, kad Kremliaus agentams ir šalies išdavikams laisvo veikimo dienos baigiasi.

Tai yra rūsti pamoka kitiems išdavikams dirbantiems Maskvos naudai.

PASAKĖ KVAILYS ŠIRDYJE SAVO—NERA DIEVO

Vienas protestantų dvasininkas, J. H. Holmes, savo straipsnyje pastebi, kad šiandien žmonija, ypač čia, Amerikoje, neturi supratimo tarp pikto ir gero. Jis pareiškia savo mintį, kad Jungtinės Amerikos Valstybės netoli nužengs ir, jei nesuipras, atsiders didžiausioje nelaimėje, nes, girdi, dorovė ir Dievo garbingumas, daugumoj jau išgaravo iš žmonių širdžių.

Taip, Katalikų Bažnyčia per amžius šaukte šaukia: jei už piktus darbus neatgailausite, tikrai žūsite; jei negrįšite prie Kristaus ir neseksite Jo nurodytu keliu, jūsų medžiaginis pasaulis ir visa jo pažanga be Dievo palaimos, suteiks vien tik skurdą ir pražūtį.

Valstybių galvos bando įvykdyti pasaulyje taiką be Dievo pagalbos; pas juos dorovė ir teisingumas nėra lemiamas pagrindas.

Suvažiavo keturių didžiųjų valstybių įgaliotiniai Paryžiuje ir vėl mano su komunistais galės pasaulinės taikos naudai ką nors gero nuveikti. Aišku—vien tik bereikalingas laiko aikvojimas.

Pereito karo didelės klaidos nustūmė mus į baisiąją klampynę ir jei dar ne į prarają, tai ateitis nieko gero nežada. Kai kas jau pranašauja baisųjį sunaikinimą, gyvybių ir turto nuostojimą ir neišvengiamą didelį skurdą. Vienok mūsų piliečiai to visko nemato ir vien tik ieško didžiausių gyvenime patogumų, geriausių uždarbių ir ypač visų pažiūrų, o tuo tarpu tūkstančiai mūsų gražiausiojo jaunimo gundo galvas Korėjoje. Už ką? Už tas baisias pereitame kare padarytas klaidas. Juk be dieviškai rusų komunistų valdžiai, tiems tautų kraugeriams ar galima buvo pasitikėti, jų pažadais ir sutartimis pasirėmti?

PARTIZANŲ DAINOS IS KRAUJU SVENTINAMOS ZEMES

A. J. KASIULAITIS

Daina Lietuvio Sielos Veidrodis

Lietuva iš seno yra dainų šalis. Lietuvių tauta į savo dainas yra įdėjusi visą save: savo pačius, darbą, pasilinksmimus, džiaugsmus, vargus, nelaimes, gamtą, santykius su žmonėmis ir tt. Ir todėl lietuviai turi tiek daug įvairiausių dainų: vestuvių, darbymečio, kovos, liudėsio ir kt. Lietuvio daina išreiškia tai, kas tuo metu darosi jo širdyje. Kai "maskoliai" norėjo mus surusinti, Baranauskas jiems atsakė: "Kad tu gude, nesulauktum, nebus kaip tu nori..." Kai Lietuva stoji į laisvės kovą, Maironis ramino verkiantį savo sūnais motiną:

Neverk, motinėle, kad jaunas sūnus Eis ginti brangiosios tėvynės...

Kai tūkstančiai lietuvių Kau-no aerodrome 1933 m. su nerimu plazdantiomis širdimis laukė paskrendančių transatlantinių galiūnų Dariaus ir Girėno, jų lūpose skambėjo: "Atskrend sakalėliai per žalią girėlę..." Galiausiai, kai žiūri priešo ranka slėgė lietuvių tautą jos nelaimės valandose, jos vaikų lūpose skambėjo vilties daina:

Nurimk, sesut, gana raudoti, nušluostyk ašaras galias, Praeis laikai skausmai vagoti...

Daina lietuvių lydi nuo pat vaikystės iki žilos senatvės, per visą gyvenimą, visokiose gyvenimo valandose, ji lydi jį nuo ryto iki vakaro, ar darbą dirbant, ar ilsintis, ar linksminantis. Daina lietuvių sielos, nuotaikos veidrodis...

Kraju Rašytos Dainos

Matome jau visą eilę dainų, sukurtų jau žaliuose miškuose kovojant. Tose dainose mes matome lietuvių partizanų toki, koks jis yra. Ši visais vargais, sunkumais, pasiryžimas ir tvirtas kovos dainos dainos.

Pirmiausias dalykas, kuris krenta į akis skaitant šias dainas, yra raudonu siūlu išvesta meilė, padėka, pagarba ir pasitikėjimas Kurėju.

Šis pasitikėjimas yra labai gražiai išreikštas šiomis eilutėmis:

Dievas neapleidžia smilgos palaužtos, Ir be namio paukštio, iškito audros, Neleis ir mūsų tėviškėn mielos, Čia Marijos žemė ir vaikai mes jos...

Kenčiančioji Lietuva

Toliau dainose matome atvaizduotą dabartinę kenčiančią, skriaudžiamą, sugriautą Lietuvą:

Čia jau viskas sunaikinta, Riegos akmens ir stuobriai, Miestai, kaimai sugedinti, Likę vien tik degėliai...

Tačiau akmens ir stuobriai dar neišryškina to vaizdo, kuris dabar Lietuvai yra taip charakteringas:

Tūkstančiai lavonų pūsta, Kaukia vėjas ant laukų, Verkia saulė ir mėnulis, Gailla žmonių išvežtų...

Tik šiuos žodžius perskaitę mes galim pilnai įsivaizduoti dabartinį gyvenimą Lietuvoje.

Ilgu Žaliajam Sodžij

Tačiau fizinių Lietuvos turtų sunaikinimas nėra pabaiga mūsų tautos ir valstybės kančių. Lietuvis žino, jog dvaras, namas ir rūmus, fabrikus ir kita galima lengvai atstatyti, bet nužudytų brolių neprikelsi, nukankintų tautiečių nepagydysi, sudraskytų širdžių nenuraminsi...

Lietuva liūdi šiandien. Negirdėti nei gražiųjų mūsų dainų su batvakariais, nei skambios armijos garsų, nei jaunystės kviečiančio jaunimo klebesio tėviškės laukuose. Lietuva tyli... Tyli ir kenčia...

Mūsų valdžia nesugebėjo karo paslapčių, kaip atominės bombos ir kitų užlaikyti. Ot, šiomis dienomis mūsų šalies išdavikai ir niekšai, bent du iš jų, susilauks mirties sprendimo. O kiek jų daugiau yra—kas gali žinoti.

O vis tai dėl mūsų valdžios pasitikėjimo ir apsilaidimo. Nemalonu skaityti spaudą apie aukščiausiojo Korėjos vado kiverius su mūsų valdžia. Išrodytu, kad Washington'as geriau karo dalykus pažįsta Korėjoje, negu generolas MacArthur'as. Čia ir visa nelaimė, kad valdžia nepasitiki savo generolu. Tokie kiveriai mūsų komunistams be galo patinka ir jie, iš džiaugsmo, trina delnus. Ir kuo tas užsibaigs—tai gal netolimoj ateity sužinosime.

Kad pasaulio valdovai būtų daugiau kreipę dėmesio į Kristaus mokslo ir dorovės paskelbtus pagrindus, tikrai kitokia šiandien giesmė mes giedotume. Bet pasakė kvailys širdyje savo—nera Dievo... ir pasaulis už tai turi atkentėti, o jei kada susipras, tai jau bus daug pralaimėta. R. G.

Turbūt daugiau jau negrįšiu Paruge baltu keliu...

Tačiau apskritai lietuvis yra pilnas vilties šviesesnio gyvenimo dienų; pilnas pasiryžimo ir pasiaukojimo dvasios:

Į laisvę veda mūsų kelias, Į laisvės kupinas dienas...

Tautos Kankiniai

Štai lietuvis partizanas iš dainų. Jis nėra garbėtroška. Jis—kuoklus, savo tėvynę mylįs lietuvis, kovojąs už jos laisvę. Tokie turime būti ir mes. Partizanai šiandien mums turėtų stovėti visų mūsų veiksmų, galvojimų bei žodžių centre, kaip simboliai kilnios, ribų neturinčios tėvynės meilės, darnaus susiklausymo, nepalaužiamos energijos ir galingos vilties vėl kada nors grįžti į mūsų tėviškę. Jie yra šių laikų mūsų tautos kankiniai. Ne be reikalo lietuvių tauta apie juos sukurtose dainose sako:

Miegok tyliai, tu, partizane, Taves gimtoji šalis liūdes, Pačioj jaunystėj padėjęs galvą, Lietuvos laisvę visad regi...

Kovojanti Lietuva

Bet ji nevien tyli. Ji ir kovojanti! Geriausi jos sūnūs ir dukros šiandien prieglobstį rado miškų gelmėse, kad ten vestų negailestingą, nepermalduojamą laisvės kovą:

Išėjau aš už tėviškės laisvę, Išėjau už gimtuosius namus, Išėjau už rūtelių darželį, Ir už tai, kas lietuviui brangu...

Šitoj dainoj pats lietuvis partizanas pasisako, už ką jis kovoją. Jis aukojasi visų pirmiausia už savo Tėvynės laisvę. Tai jo kovos tikslas. Ir tas tikslas stiprina jo jėgas, suteikia energijos. Tačiau kartais ir tam girių valdovui—partizanui pasidaro ilgu gimtųjų namų, jis pradeda nerimti ir blaškytis:

Mišky tankmėj sumigo žvėrys, Sumigo paukščiai ant šakų, Tik mūsų akyse liepsnoms žėri, Širdis tik ilgisi namų...

Kitoj vietoj partizanas dar liūdnesis:

Kam leidai, motule, kam leidai, Išleiti man vargo keliu...

arba:

Kodėl pasimotulė, pas brangią, Sugriūtą daugumą negaliu...

Kartais pasidaro ir mąstini...

Tikrai lietuvis partizanas tokios pagarbos nusipelnė. Pralietas jaunas jo kraujas giliai įsiskunkė į Tėvynės žemę, kuri per amžius maitins mus ir mūsų palikuonis. Partizanu kraujas ją pašventino. Ir tas nebus vertas maitintis jos dovanomis, kas tai užmirš. Kas užmirš tuos pilkuosius žaliųjų miškų didvyrius, kurie mirė, kad Lietuva gyventų!

Mes lenkiame galvas prieš Tave, Lietuvos Partizane, ir tikime, jog greit ateis ta valanda, knomet mes, viso pasaulio lietuvi, susirinkę į laisvą Tėvynę, galėsim uždegti ant Tavo žvaigždės žvaigžtes.

PASKIRTA PIRMOJI LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIJOS PREMIJA

Literatūros kūrybai pagyventi jau nepriklausomoje Lietuvoje visa eilė metų buvo skiriama Švietimo Ministerijos leidykly ir organizacijų literatūros premijos. Ši tradicija buvo palaikoma ir tremtyje. Lietuvių Rasytojų Draugija ją atgaivino ir Amerikoje.

1951 m. balandžio 1 d. Brooklyne susirinko Liet. Rasytojų Draugijos grožinės literatūros premijai skirti juri komisija: St. Santvaras, A. Rimvydis, St. Zobarskas, P. Jurkus ir, V. Maciūnui neatvykus, Pr. Naujokaitis.

Komisijai peržiūrėjus 1949-1950 metų išleistąsias grožinės literatūros knygas, kurių buvo 20, Liet. Rasytojų Draugijos premija \$500.00 paskyrė rasytojui Antanui Valčiulaičiui už jo Italijos vaizdus, tuo pačiu atžymėdama ir visą jo beletristinę kūrybą.

Reikia pastebėti, kad juri komisija, svarstydama 1949-1950 m. išleistas knygas, priėjo išvadas, jog V. Krėvės "Dangaus ir žemės sūnūs" yra monumentalus veikalas daliai ir, kaip nebaigti, šiais metais nepremijuotini.

Taip pat juri komisija rado vertingų poezijos veikalų ir Henriko Radausko "Strėlė danguje".

Juri komisija, paskyrusi grožinės literatūros premiją, atžymėjo visą Antano Valčiulaičio beletristinę kūrybą, išpuoselėtą ir puošnų jo kūrybos stilių, iškelusį lietuvių grožinę prozą į meilines aukštumas, jo gilų ir subtilų įsijautimą į lietuvių būties būdą. Jo "Italijos vaizdus", sukurkus su meninės tiesos pajautimu, sudarantis vieningą ir išbaigtą grožinės literatūros veikalą, kupiną lyrizmo ir humanizmo.

P. Jurkus, Juri komisijos sekretorius

ASYRIEČIAI NUKOVE 7 ŽYDUS

Tel Aviv, Izraelis.—Balandžio 4-tą paskelbta, kad Izraelio-Syrijos pasieny, Tiberijaus ežero rajone, syriječiai nukovė 7 žydus policistus, kitus 3 sužeidė. Šis incidentas įvyko, kai Jungtinių Tautų tarpininkavimu iš Izraelio ir Syrijos atstovų konferencija svarstė santykių pagerinimą.

Birželio 15, 1940, Raudonoji armija okupavo Lietuvą. Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, reikšdamas prieš šią okupaciją protestą, iš Lietuvos išvyko.

KO MES TIKIMES IS SOV. RUSIJOS?

Kokio pasaulio amerikiečiai nori? Kokios yra jų viltys iš Rusijos? Svarbu pagalvoti ir rimtai pasvarstyti atsakymus tuos klausimus, nes tik tada Amerikos piliečiai galės išaiškinti savo draugams Vakarų Europoje kaip jie galvoja. Tas yra kelias į supratimą—vienybę.

Aišku, kad Sovietų propaganda bando įtikinti europiečius, kad amerikiečiai nori karo, ir kad jų tikslas yra nubraukti Sovietų Uniją nuo žemėlapiu. Mes žinome, kad tai netiesa. Bet ko mes tikrai norime?

Amerikietis George Kennan, Valstybės Departamento svarbus planuotojas, parašė įdomų straipsnį "America and the Future of Russia". Klaidingai galvojame, jeigu tikime, kad Sovietų Unija kada nors bus panašiai Amerika, kad ji bus tokia demokratija, arba kad ji turės tokią ekonominę sistemą, kokią mes turime.

Mes pageidaujame trijų pakeitimų iš Rusijos—net ir jeigu dabartinė valdžia pasiliktu—

- (1) Kad Sovietų Unija pakeltų Geležinę Uždangą ir gyventų be dabartinių absurdiškų paslapčių ir įtarmų;
(2) Kad Sovietų Unija užbaigtų tironiją, kuri pavergia milijonus žmonių ir nustumia kitus į vergų stovyklas;
(3) Kad Sovietų Unija nebana...

NAUJI LEIDINIAI

(Pristiusti paminėti)

"The Books of Our Pilgrimage". Adam Mickewicz. Translated by J. K. Tautmyla. "Draugas" Press, Chicago, Ill. 1950.

KLAJŪNO NAKTIS

Naktis. Žėruoja žvaigždės dangiškuose toliuos, O žemėj slėgianti ir spengianti tyla. Rasos karolišais žvilgantais atolas, Kalnai, miškėliai, ežeras, sala...

Toks vienišas, tik spaudžiantis kuprinės, Einu aš vieškeliu, klajūnas neramus, Namai mani, kaip žvaigždės sidabrinės, Toli toli paguoda man pabus.

Pakrantėje lūšna, mažutis žvejų luotas, O ežero gelmėn pažvelgus taip ramu. Tylūs nakties ir gėlos užliūliuotas Matau aš tėviškę ir sodą prie namų.

Su motina štai aš einu per tiltą, Raugu, klausyjuos prie rankos jos melios. Štai pirmo melės skausmo jau apvilts. Aš grįžtu tėviškėn, prie berniškos dalios.

Štai tėvas žagrę taiso: greit išeis jis arti, O man—valia. Tėvelis šypsos vis. Balnoju vos nustygstantį sarti Ir josiu, kur širdis šį vakarą nuklys.

Ir aš tikiu, kad šie vaizduotės burtai Tikri. Greit grįšiu. Būsiu namuose. Trioboj, atrodo, židinyz užkurtas, Prie stalo laukia jau šeima visa.

Kad greit ateis ir ji manęs lankyti, Paklaus: Tai užsieniuos, tur būt, smagu? O, aš turėsiu daug ką jai sakyti Apie pavojus, sielvartus, vargus...

Tik nepratarsiu aš nei vieno žodžio, Kai vieškeliuos elgeta buvau, Kai širdį savo karčiamose rodziau Už menką grašį, kad ir... melavau.

Kad aš jau nebe tas, kuo nūn deduos, Sunykau, sugniužau per tiek dienų, naktų... Aš jai teisingai visa atvaizduosiu Ir tik vėliau paklausiu: Laukei tu?

Naktis. Danguj žėruoja žvaigždės sidabrinės, Plevens jos ligi ryto, lig naujos aušros,— Kam jūs klajūnui primenat nakvynę Ir ilgesį tėvynės tolimos?

Petras Pabickas

SUNKIĄ VALANDĄ

Aš nieko nebjaučiu ir nieko nenoboriu. Diena praėjo pro mane be ženklų. Tik žvaigždės danguje, lyg žvakės ant altorių. Sava šviesybe liudija, koksai aš menkas.

Iš didžio išgąsčio man krūpteli širdis. Aš pamažu vėl pradėdu girdėt ir jausti. Ir mano širdį tartum židinį ugnis Užlieja skausmas...

Aš nieko nebjaučiu ir nieko nenorėjau. Buvau iš nuobodžio ir alkesio pavargęs. Dabar tartum gelė gražiausia sužydėjo Ant mano lūpų Tavo vardas:

O Viešpatie! Tamsioj nakty neleiski man pražūti. Tu vėl gali mane pavargusį prikelti Ir mano didžio skausmo kibirkštis užlieti. Tiktai, o Viešpatie, ar beįstengsiu meltis Ir į Tave rankas išstiešti.

P. Stelingis

The Extent of the Genocide Crime in Soviet-Occupied Lithuania

(From Memorandum on the Restoration of Lithuania's Independence by Supreme Lithuanian Committee of Liberation)

The deportations of 1944-1947. The scheme of deportations adopted in 1941 was resumed at the very beginning of the Soviet occupation of Lithuania in 1944. This scheme could not be carried out to the full in 1941 owing to the outbreak of the Russo-German war. Now, the Soviets proceeded to execute it a double manner: the people entered in deportation lists were subject either to individual or mass arrests. Those arrested individually would be taken from district to central prisons in Vilnius and Kaunas wherefrom they were deported to inner Russia.

Mass deportations were carried out parallel with individual arrests; six waves of mass deportations ravaged the country in the period from 1944 to the middle of 1949:

1. In July, August, and September, 1945.
2. On February 16, 1946.
3. In July, August, October, November, and December, 1947.
4. On May 22, 1948.
5. On March 24-27, 1949.
6. In June, 1949.

The statistical data at our disposal prove to that extent the several parts of Lithuania have been affected and what sorts of people have been selected for arrest and deportation. A list containing 593 names of the people deported in 1944-1947 refers but to one district, that of Sakiai (and partly to that of Vilkaviskis). The district in question situated in West Lithuania and bordering on East Prussia had been one of the most progressive regions from the economic and cultural point of view; it was wholly devastated during the war. The list referred to shows that 448 men and 145 women were deported. By profession, 476 were farmers, 61 workers, 22 employees; the rest, of different professions and trades. There were among them aged people up to 77 as well as babies of one to two. Aside from this, there is another list containing 156 names of the people of the same district that were held in prison in addition, 33 persons living in the same district were arrested in July and August, 1947; only. Their names are also known.

Arrests and deportations were still more intense in East Lithuania in 1944-1946.

Similar figures were reported from other communities in East Lithuania. The fact that the genocide process is more intense in eastern parts of Lithuania proves that the Soviets have been systematically preparing a gradual colonization of Lithuania with people brought from Russia. Deserving attention is the fact that children up to seventeen and aged people past sixty constitute a high percent of the deported. The list of

the deported from the community of Balbieriskis in East Lithuania shows forty-eight percent women, fifty-two percent men; children up to seventeen make up thirty-eight percent, aged people past 60, fourteen percent; able-bodied people of eighteen to fifty-nine, forty-eight percent. Seventy percent of those deported at the same time from the community of Gudeliai were farmers, thirty percent workers; by age: thirty-five percent children up to seventeen, sixteen percent aged people past sixty, forty-nine percent able-bodied people; by sex: fifty-five percent women, forty-five percent men.

What has been stated above with reference to some communities also applies to other communities and districts. Summarizing the figures available it may be stated as follows: 2,000 to 3,000 people are deported every month to Russian slave labor camps as a result of individual arrests only. To this figure are to be added: the victims of mass killings resulting from operations against the partisans; the victims of mass killings in Lithuania; the victims of mass killings in Poland and other countries. Thus the balance of the genocide crime perpetrated by the Soviets in Lithuania in 1944-1947 looks as follows:

Murdered people	30,000
Deported people	120,000
Expatriated people	140,000

Among the deported there are many university professors, writers, journalists; forty percent of the priests have been deported; Mgr. K. Paltarokas, seventy-four, is the only bishop left in Lithuania, but he is prevented from performing his duties.

Collectivization as a genocide measure. The persecution of intellectuals started growing in intensity at the beginning of 1948. They would be accused of insufficient appropriation of the Marxist-Leninist-Stalinist ideology, enthusiasm for the bourgeois Western civilization, and backing the national and religious culture. An official statement issued by the Ministry of Education, Ministry of Culture and the Communist Party organs reads:

Most teachers of the Ignalina college such as: Petravičius, Mudenaitis, Semionovas, etc. have not yet got rid of religious prejudices; they regularly attend divine services thus furnishing the pupils with bad examples. . . . The former college director N. Petravičius is a supporter of clericalism, a practising believer; his apartments are adorned with images of saints. . . . Marija Alseikienė was a member, in the days of the bourgeois regime, of such organizations as the Girl Guides, Home Guard, and Nationalist. She and her husband Lfu-

das Alseika were sent by the Smetona Government to different bourgeois countries; upon their return they popularized the bourgeois Western civilization. (Tiesa, the Lithuanian Communist Party organ, October 31, 1948.)

Charges of this kind constitute sufficient basis not only for removal from office but for entering the person in question into the deportation list as well.

It is the clergy and the farmers that have suffered most from persecution since 1948. Different measures have been taken against the farmers:

1. Individual persecution. Individual farmers are charged of supporting the partisans and of relationships with the partisans or the refugees. Those charges result in deportation; the homes of the deported farmers are burnt down or passed on to Bolshevik activists. There is no village in Lithuania in which at least one farmer was not liquidated that way.

2. Unbearable taxes and compulsory deliveries. As a rule, additional quotas are imposed on those who have already discharged their obligations. Those who failed to deliver those additional quotas are brought to trial for sabotage and sentenced to deportation for six years. One hundred and fifty-three farmers were thus liquidated in a single district of Marijampole. An order issued by the Minister of Justice, Domasavičius, was published in Tiesa, the Lithuanian Communist Party organ, on August 2, 1946; it announced the dismissal from office of Bareisis, a judge who was "too tolerant" of the farmers: "the sentence pronounced by him are to be quashed, the cases in question are to be reviewed by other judges; who are to pronounce sentences as deserved by the exploiters". Many a farmer was compelled by unbearable taxes and compulsory deliveries to give up his farm and to take to the woods.

3. Transfer of farmers from their homes to slave labor camps. This is done in order to give up his farm and to move, within one hour, to another one left behind by a deportee or a refugee. Those are in the worst condition, without farm implements and live stock. One has to begin with nothing but is not exempted from taxes and deliveries.

The farm collectivization is more than an expedient for carrying out an economic and social reform with a view to eliminating a social class and mechanizing production. The farm collectivization is a genocide measure as well. As a matter of fact, the "exploiters" are not admitted to collective farms. As "exploiters" are regarded farmers holding more than fifteen hectares; further, farmers who failed to supply the requisitions; at least, farmers who somehow fell in disgrace with the Bolsheviks. Individual farms are liquidated by the collectivization, but the farmers themselves are not admitted to collective farms. The genocide policy and not any social or economic considerations is the determining factor. The alternatives with which the Lithuanian farmers are confronted are: either to take to the woods, or to be deported to slave labor camps in Vorkuta or other Arctic regions. They are replaced by colonists from Russia. This is why Russians constitute an overwhelming majority in the administration of the collective farms, in the central and local committees of the Lithuanian Communist Party and the Communist Youth Organization; the evidence of this has been furnished by the Soviet press itself. This means that the autochthonous Lithuanian population has been replaced by Russian colonists.

It is within as short a space of time as the first six months of 1948 that something like one hundred thousands Lithuanians, seventy percent of them women, children, and aged people, fell victims to the genocide crime perpetrated by the Soviet Union in Lithuania and directed mainly against the farmers. This action reached its culminating point in the mass deportations of May 22, 1948.

(To be continued)

Garso Knygyne
Gorizma vaikams dovana -
Valgy mėsoskalis karnalės

EGLUTE

Kaina: Amerikoje \$3.00; kitur - \$3.50
Pirmtus ir užsakymus atsiųskite:
EGLUTE, P. O. Box 22,
Montello Station, Brooklyn 68, Mass.

"WE MUST ALL STAND UNITED IN THIS DAY OF EMERGENCY"

"We stand adamant against recognizing the treacherous acts of Soviet Russia which is trying to obliterate Lithuania as an independent nation"

Lithuania celebrates its independence day on February 16. The United States celebrates its independence day on July 4th.

The spirit behind these two celebrations is the same. The two dates are so memorable that they will never be forgotten by free men and liberty loving generations.

They mark the times when the God-given urge to throw off the harness of oppression became too intense to be borne longer in silence. And so on July 4th, 1776, and February 16, 1918, the peoples of these United States and the peoples of Lithuania proclaimed their independence.

On July 4, 1776, America threw off the despotic reign of a king. On February 16, 1918, after 123 years of subjugation and partition by Prussia, Austria and Russia, Lithuania proclaimed her independence.

Thereafter, on May 15, 1920, the Constituent Assembly set up a democratic republic.

I cannot speak too highly of the courage and faith of the people who participated in this tremendous movement toward liberty. At that time the boundaries of this new nation embraced 84,380 square miles. The population neared 3,000,000.

This new nation was small. It was located in the tinder box of the Baltic, yet the people had the courage and the faith to gather their forces together for independence. As you know, 75 per cent of the country was engaged in agriculture pursuits. The new country therefore immediately put into effect far-reaching agrarian reforms.

The new system worked. The economy of the country grew. From 1935 to 1940 Lithuania ranked third among the countries producing flax. It prospered in many other ways. It began to look as if another independent nation was to step forward to reap the permanent rewards of freedom. But that was to be disrupted. In March, 1939, Nazi Germany reached out the hand of greed and might to pinch off Lithuania's only commercial port.

That was the beginning. Since then, proud, courageous, little Lithuania has been used as a pawn in the game of power politics. First by Germany and then by Russia, it is a hard-pressed little nation squandered by the hellish tools of aggression.

But most horrible of all is to see a people murdered. To see their religions defiled. To see their cultures smashed. To see their families torn asunder. To see their spiritual and economic wealth obliterated.

For that is what has been going on in Lithuania for a decade. It is still going on. Behind the iron curtain in that important soil where the flower of independence still has roots the Communist scourge is working to kill the people.

To those of you who have relatives living behind that iron curtain—or should I say existing, because those who rise to their feet in the name of independence are hardly living when their freedom is snatched from them—to you with close family ties I offer my most heartfelt sympathy.

You know I do not speak alone in this declaration. Our country, yours and mine, the United States of America has consistently refused to recognize Soviet Russia's action in gobbling up the nation of Lithuania.

It was not but a short week after the Soviet Union occupied the neutral state of Lithuania, June 15, 1940, that our State Department issued a bulletin in which the American opposition to this gigantic steal was proclaimed. In that bulletin the State Department set the official course of action for this country in its relation to Lithuania in these words:

"During these past few days the devious processes whereunder the political independence and territorial integrity of the three small Baltic Republics—Estonia, Latvia and Lithuania—were to be deliberately annihilated by one of their more powerful neighbors, have been rapidly drawing to their conclusion. . . . From the day when the peoples of these Republics first gained their independent and democratic form of government, the people of the United States have watched their admirable progress in self-government with deep and sympathetic interest. . . . The policy of this Government is universally known. . . . The people of the United States are opposed to predatory activities, no matter whether they are carried on by the use of force or by the threat of force. . . . They are likewise opposed to any form of intervention on the part of one state, however powerful, in the domestic concerns of any other sovereign state, however weak. . . . These principles constitute the very foundations upon which the existing relationship between the twenty-one sovereign Republics of the New World rests. . . . The United States will continue to stand by these principles, because of the conviction of the American people that unless the

doctrine in which these principles are inherent once again governs the relations between nations, the rule of reason, of justice and of law—in other words, the basis of modern civilization itself—cannot be preserved."

To my knowledge this nation has not made any change in this attitude. We stand adamant against recognizing the treacherous acts of Soviet Russia which is trying to obliterate Lithuania as an independent nation.

We must all stand united in this day of emergency. We must meet the crisis of the world together, not as classes or groups or nationalities but as a unit composed of men of honor, men of God and men who know well the responsibility of caring for their fellow men.

I realize I am "my brother's keeper." I realize my responsibility does not end in merely seeing that I do my job and live my life. I must lend a hand to those who are not as fortunate.

I thank God that my country, the United States of America on the same scale is doing this for the nations of the world that need a helping hand.

Wherever there is a real need. Wherever the peoples of the country in need, such as in Lithuania, show that they want help—that they are true followers of God and not the devil and his blasphemous ideologies such as Communism—you can be sure of the sympathetic understanding and the backing of this, our great independent nation.

U. S. Senator John Butler of Md.

LIFE INSURANCE PAID OUT EVERY DAY \$10,220,000

American families received \$10,220,000 a day from their life insurance companies in 1950, the Institute of Life Insurance reports. That was at the rate of \$118 every second.

Total payments in the year were \$3,731,000,000, an all-time record and more than a billion greater than corresponding payments ten years ago. They were up more than 250 per cent since 1930.

Payments on life policies accounted for 57 percent of the total last year. The 1950 total of \$2,141,000,000 "living benefits" was some \$12,000,000 greater than the year before.

Death benefit payments in 1950 were \$1,590,000,000, a record total, \$100,000,000 greater than the year before and \$95,000,000 more than ten years ago, in spite of what appears to have been a record low death rate among policyholders last year.

"This is a clear reflection of the increased ownership of life insurance in the decade," the institute commented. "Not only has the number of policyholders increased by 18,000,000 in the ten years, but the average owned per policyholder has risen 55 percent.

"This steady, increasing flow of benefits to American families from their life insurance is one of the important stabilizing factors in the economy, helping to make America strong on the home front while preparing for any emergency on the military front."

(The Fraternal Monitor March, 1951.)

There is no strength in exaggeration; even the truth is weakened by being expressed too strongly. —Goldsmith

He who loses wealth loses much; he who loses a friend loses more; but he who loses courage loses all. —Cervantes

We always have time enough, if we will but use it aright. —Goethe

In 1950, 1,799,800 Americans were injured in traffic accidents.

There were 235,800 more persons injured in U. S. motor vehicle accidents last year than in 1949.

Speeding on U. S. streets and highways last year killed 13,300 men, women, and children.

Speeding on U. S. streets and highways last year injured 475,500 men, women, and children.

In 1950, 9,400 pedestrians were killed in the United States.

Last year, 299,500 pedestrians were injured in the United States.

Twenty-four percent of all drivers involved in fatal automobile accidents in the U. S. last year were between the ages of 18 and 24.

Male drivers in 1950 were involved in more than 90 percent of all U. S. automobile accidents.

Three out of four traffic accidents happen in clear weather on dry roads.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)
Lietuvių sąjūdis: P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VPKDOMOJI TARYBA
Dv. Vad.—Kun. Jonas F. Baltusevičius, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
Prezidentas—Leonardas Simutis, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Vice Prezidentas—Adv. Jonas J. Grigalius, 52 G St., So. Boston, Mass.
Sekretoriai—Vincas T. Kvetka, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
Išdavininkas—Petras J. Karakauskas,
13 Garraban Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.
Išdo Globėjas—Jurgis K. Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland 3, O.
Išdo Globėjas—Vincas Abramaitis, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. Kvotėjas—Dr. Wm. Christian, 1719 N. Main Ave., Scranton 6, Pa.
Redaktorius—Matas Zužus, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA
Leokadija Zemaitytė, 1419 N. Main Avenue, Scranton, Pa.
Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Avenue, Roseland, Ill.
St. Petruškevičius, 304 S. Beech St., Mt. Carmel, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA
Stasys K. Lukoševičius, 281 St. Fourth St., Brooklyn 11, N. Y.
Tuomas K. Encheris, 94 S. Mozart St., Chicago, Ill.
Juozas Batvinskis, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.

TEISMO KOMISIJA
Albina Poškiene, 6606 So. Washtenaw Avenue, Chicago, Ill.
Vincas Stepiulis, 256 Battle Avenue, Exeter, N. H.
Kun. Vyto Žemaitis, 258 Slocum St., Kingston, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA
Kun. Pranas M. Juras, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
Juozas B. Laučka, 8557—149 Street, Jamaica, N. Y.
Aleksandras Aleksis, 76 Center St., Waterbury, Conn.

LABDARYBĖS KOMISIJA
Marijona Šruplienė, 6738 S. Campbell St., Chicago, Ill.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
Petronė Baltrušaitienė, 1105 N. Main Ave., Scranton, Pa.

JAUNIMO KOMISIJA
Leona Bagdonaitė, 89 Elm St., Plymouth, Pa.
Vincas Matkevičius, 235 Mosier St., Nanticoke, Pa.
Jurgis Pliškis, 55 Pierce St., Plymouth, Pa.
Nėlė Didžiūnaitė 12 Phillips St., Buttonwood, Wilkes-Barre, Pa.
Peter J. Martin, 8117 Balfour Ave., Allen Park, Michigan

ERKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus balandžio 15 diena, tuoj po sumos, šv. Marijos parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, dalyvaus.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus balandžio 15 diena, tuoj po sumos, šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus balandžio 15 diena, tuoj po sumos, šv. Jono parapijos svetainėje. Malonėkite dalyvauti.

LOZERNE, Penna.—28-tos kuopos susirinkimas bus balandžio 15 diena, Mockalio svetainėje. Pradžia 1 P. M.

SUGAR NOTCH, Pa.—46 kuopos susirinkimas bus balandžio 15 diena, tuoj po sumos, šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus balandžio 15 diena, tuoj po paskutinį Mišią, šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa.—183-šios kuopos susirinkimas bus balandžio 15 diena, tuoj po sumos, šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

PAIESKOJIMAI

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke paieškomi asmenys:

ABERAITIS, Frydas ir jo brolis, iš Kauno-Aleksoto.
ABERAITYTĖS (ABERSAITIS), Adlynė, Berta, Marija, Mišė ir Morta, iš Ulijanos k.
ČEPULIS, buvo vedęs Oną Bukeilyte (Bakelis).

GEDVILA, Stasys ir Vaclovas, sūnūs Mato, kuris buvo kilęs iš Sėtos vlt., Kėdainių ap., Gerdvylių km.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMAS

YRA FEDERAL HOUSING ADMINISTRATION UZGIRTAS, KAIP ŠKOLINIMO ĮSTAIGA PERKA F.H.A. GARANTUOTAS MORGICIŲ PASKOLAS DARO

PIRMŲ MORGICIAUS PASKOLAS DEL NUOSAVYBIŲ TAIPGI DUODA G. I. MORGICIŲ PASKOLAS

Jeigu esate interusuoti finansavimu ir pirkimu namų ar statyba pirmuoju morgičiu, kreipkitės dėl sąlygų

LIETHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. Tel. 3-4711

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

SVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arki. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturių evangelijų knygas; Apaštalių Darbų aprašymą; laiškus Apaštalių; šv. Paviljo, šv. Jokūbo, šv. Jono, šv. Judro ir gilijai teinančių iš ano pasaulio dalykų Apreiskimas, surašytas apaštalo šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebuklai.

SVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygy. Todėl patys užsakykite jį ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karo audry išblaškyti. Jie yra labai išsilgę lietuviškų knygy. Stipriais audeklo aparais 3.00; popieriniais viršeliais—\$2.00.

ANGLISKAL-LIETUVIŠKAS ŽODYNAS (English-Lithuanian Dictionary). A. Herlito. Mes jums siūlome Angliškai-Lietuvišką žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas—dydis: 6 coliai per 4", 400 puslapių; kietasis audeklo aparais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes jums siūlome bargena—atiduodame už \$3.00.

SVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai Kiešviensai Dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveikuota, puikiais, stipriais aparais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

"KUR BAKUŽE SAMANOTA"—Pasakų knyga. Parašė A. Vaičiulaitis. Šioje apsakų knygyje "KUR BAKUŽE SAMANOTA" telpa begalio įdomių 12 istorijų ir 12 pasakų, kaip tai: "Pabėgėliai", "Lokys ir Voverė", "Otiš Balas", "Adomas ir Ieva", "Jodas", "Papišiaus Pankūtytė", "Sėpas Karvelis Aleksandras", "Zigų Balas" ir tt. Knyga 288 puslapiai. Kaina \$2.00.

"VAI LĖKITE DAINOS"—Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildyta rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapiai, nedidelio formato. Telpa 288 gražiausios populiariausios liaudies dainos. Kaina 1 (vienas) doleris.

KATEKIZMAS. Anglų ir Lietuvių Kalbosa. Parašė kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas. Seštieji laida. Kaina 20c už viena; 15c po kant 5 ar daugiau. Kadangi mūsų išsilvijos vaikų dailis ghtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisineiti tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalba. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvutai.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knygytė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės atnaujinimo popierius. Joje yra trumpai suglaustai klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Knygytė mažo formato. Gali motarys ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Kaina 25 centai.

PRIE VIETIES KRYŽIAUS. Parašė kun. dr. J. Prunskis. Išleido kun. Pr. M. Juras. 180 puslapių. Kaina \$1.00.

NUSISYPSOK. J. K. M. Tai puiki rinktinė juokų knygy. 150 puslapių. Kaina 70 centų.

Užsiskant kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJA 73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA 4 APSKRITIES VALDYBOS SUSIRINKIMO

LRKSA 4-tos Penna apskrities valdyba turėjo susirinkimą šeštadienį, balandžio 7, Scranton, Pa., ir pradėjo darbą suruošti pirmą apskrities išvažiavimą, kuris bus birželio 3, Sans Souci parke.

Taipgi vienbalsiai nutarė rengti Matui Zujui pagerbimo bankietę 25 metų "Garso" redagavimo sukakties proga. Generalinė komisija ruošti bankietę sudarė iš LRKSA 4-tos Penna apskrities pirmininko — Juozo Venslauskio, vice pirm. — Juozo Purickio, sekretoriaus — Prano Katiliaus, išdininio — Jurgio Šlakio ir išdo globėjų — Simono Galinio ir Raymundo Leškauskio.

Komisija šaukia ekstra specialų susirinkimą dėl šio tikslo sekmadienį, balandžio 15, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Pittston, Pa., 7:00 val. vakare. Taipgi kviečia dalyvauti kitus suinteresuotus bankietę surengimu.

Pranas Katilius, LRKSA 4-tos Penna. Apskr. sekretorius

TAUTINIŲ GRUPIŲ FESTIVALAS

Wilkes kolegijos vadovybės pastangomis, pirmadienį, balandžio 29-tą, Wilkes College gimnazijoje, South Franklin St., Wilkes-Barre, Pa., įvyks įdomi tautinių grupių programa.

Kiekviena dalyvaujanti grupė demonstruos savo tautinę muziką, šokius ir tautinius parėdus (kostiumus). Šioje programoje dalyvaus lietuvių, lenkų, ukrainiečių, slovakų, sirijiečių, italų, žydų, velsių, graikų, švedų, airių ir rusų grupės.

Lietuvių grupės komitetui vadovauja prof. dr. Bronius Kaslauskas. Šia programa vertėtų susidomėti plačiai lietuvių visuomenė ir gausiai atsilankyti.

KORP. DUBAUSKĄ SUZEIDĖ FRONTE

Augustas Dubauskas, gyv. 24 Flannagan St., Pringle, gavo žinią, kad jo sūnus korporalas J. A. Dubauskas kovo 10-tą buvo sužeistas Korėjoje. Jam priešo šoviny sužalojo kojas. Korporalas Dubauskas Korėjoje yra nuo pereinusių metų spalio mėnesio. Jis lankė Pringle High School. Balandžio 17-tą jam sueis 21 metai amžiaus.

REIKALINGAS ŪKININKAS

Su geru patyrimu—vesti gan stambų ūkį. Pagyvenęs, sąžiningas žmogus. Gali būti ir nelietuvis. Atlyginimas geras.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į "Garso" administraciją, 73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. Telefonas W-B 3-4711.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuvių Kalba Iliustruotą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasaudoakite P. 25c.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Zerinko ir illeido kun. P. M. Juras. Kaina \$4.00. Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštasis viršelis, papuosta lietuviško stiliaus kryžiumi. 106 paveikslėliai, daug jų paimti iš Mišiolio. Evangelijos sekmadieniams ir bažnyčios šventėms. Novėnų 12. Litanių 16. Vainikų maldų "karunkėlių" 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės maldos iš Mišiolio). Graudūs verkimai. Daug įvairių maldų su atleidais. Visi poteriai.

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir illeido kun. Pr. M. Juras. 544 pusl. Kaina \$3.00.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutašė kun. J. K. Mišlavičius. Tai vienintelė Amerikoje iliustruota maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmės su choru. Kaina 15c. Imant mažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ZYMAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS
DANGAUS ZVAIGZDUTĖ, juoda aparatai (originali kaina \$1.50)...\$1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originali kaina 70 centų)... .50
MALDŲ VAINIKĖLIS, juoda aparatai... .140

Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

LRKS 17 KUOPA RENGLIA ISVAZIAVIMĄ

Wilkes-Barre 17-tos kuopos išvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės 27-tą, 1937, Sans Souci parke.

Kuopos valdyba prašo kitas organizacijas ir draugijas tą dieną savo išvažiavimui ar kitokių programų nedaryti ir užkvičia visas ir visus dalyvauti išvažiavimui rengiamam Sans Souci parke. Ten visi maloniai praleisite laiką ir pasigerėsite gražiausiais pavasario vaizdais.

SODALIEČIŲ PRAMOGOS

Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapijos sodalietės rengiasi iškilmingai paminėti Motinų dieną. Kiekvienas metais sodalietės tą dieną gražiai paminė.

Sodalietės taipgi uoliai rengiasi prie kitų pramogų. Balandžio 30-tą Redington'o viešbučio patalpose rengia card party ir šokius. Rengimo komisijai darbuojasi Ona Grimalaitė, Elena Gečaitė, Patricia Grimalaitė ir Ona Senkiūtė.

LRKSA 17-TOS KUOPOS NARIŲ DEMESIUI

LRKSA 17 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 15-tą Švč. Trejybės parapijos svetainėje, tuoj po Sumos.

Visi nariai bei narės prašomi atsilankyti. Bus svarstomi pirmo pavasario išvažiavimo, kurio įvyks gegužės 27, Sans Souci parke, reikalai.

Visi nariai prašomi atsivesti naujų kandidatų į narius. Kuopos Valdyba

BRANNIGAN'AI SUSILAUKĖ DUKRELES

Balandžio 8-tą, ryte, Nesbitt ligoninėje, Thomas ir Marijona Brannigan'ai, gyvenantys 55½ Penn St., Kingston, susilaukė pirmgimės dukrelės. Motina ir kūdikis gerai laikosi.

Motina, po tėvais Marijona Šerkšnaitė, 13-ka metų dirbo LRKSA, centro ofise. Ji yra LRKSA 34 kuopos narė. Prieš ištekant buvo veikli sodalietė ir Šv. Marijos parapijos choro narė.

Brannigan'ų šeima linkime viso geriausio!

KOREJOJE ŽUVO EDVARDAS BALUTA

Mr. ir Mrs. Petras Balutai, gyvenantys 143 Alexander Street, Wilkes-Barre, gavo iš Washington'o pranešimą, kad šių metų kovo 10-tą Korėjoje žuvo jų sūnus korporalas Edwardas J. Baluta.

Coughlin Baluta 1947 m. baigė Voughlin High School. Po to tarnavo kariuomenėje. Pereinusių metų gegužės mėnesį jis vėl įstojo į armiją, liepos mėnesį buvo išsiustas Japonijon, o gruodžio 3-tą Korėjoje.

Liūdesy paliko tėvus, seserį ir gimines.

ADELĖ SMAILYTĖ SIRGO

Philadelphia, Pa.—Suzinojau, kad vietinė įžymi viengentė panelė Adelė Smailytė, kaip ir daugelis kitų buvo parbolksta ligos. A. Smailytė yra paveiklų tapytoja ir skulptorė, o kartu yra ir uoli visuomeninė veikėja, nes, tarp kitko, išbuvo 10 metų LRKSA 20-tos kuopos sekretore.

SVARBU VYRAMS

Jaunystės malonumai dažnai atimti vyrams, kurie yra palis, prisiegti ir nervuoti. Kai kuriais atvejais nepakankamas kiekis vitamino kasdieninėje dietoje yra svarbiausia priežastis energijos stokos, kuri atima daugelį malonumų, kuriais gauta teikiama apdovanoj.

Didžio susidomėjimo verti reportai rovat iš to, kurie aptarė nepaprastą naudą iš naujo vitamino TRI-X. Šis pilis turi dvi pilnamečių reikalavimus kasdienini minimum kiekį labai svarbią energiją teikiančių vitaminų. Specialiu patarkymu, šio laikraščio skaitytojai gali gauti TRI-X, pasiūniant šį pranešimą į OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. P., Box 762, Peckskill, N. Y. Jie tuoj pasius \$3.50 vertės siuntinį su sugrąžinimo laišku (by return mail). Jums nėra reikalo natiesiems siųst pinigus, tik užsimokėkit paštoriai pristatant.

Name _____
Address _____
City _____ State _____

A. A. Mirusiems

A. a. Jonas J. Sankus, 47 metų, gyv. 10½ Cooper St., Pringle, numirė balandžio 4-tą, palaidotas iš Kingston'o Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, du sūnus, dvi dukteris, du brolius ir du anūkus.

A. a. Juozas Vilkas, gyv. 2 Rock St., Pittston, numirė balandžio 3-tą, palaidotas balandžio 6-tą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, dvi dukteris, seserį ir du anūkus. Velionis iš Lietuvos atvyko 1912 metais ir apsigyveno Pittstone.

A. a. Petras Pilkonis, gyv. 15 Broad Mountain Ave., Frackville, numirė balandžio 3, palaidotas balandžio 7-tą iš Apreskimo bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, keturis sūnus, dvi dukteris ir daug giminių. Velionis kitados gyveno Pittstone, iš čia persikėlė į Shenandoah, o iš ten į Frackville.

A. a. Petras Mažeika, 63 metų, gyv. 10 Wyoming St., Plains, numirė balandžio 2-tą, palaidotas balandžio 4-tą. Velionis buvo pirmojo pasaulinio karo veteranas.

A. a. Julė Reklaitienė, gyv. 165 Center St., Pittston, palaidota balandžio 5-tą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Mišias atliko kun. kl. J. Kasakaitis, asistuojant kun. A. Zukauskiui ir kun. J. Tribendziui. Kapinėse paskutinę benedikciją suteikė kun. J. Tribendis.

A. a. Elizabeth Carlson, gyv. 28 LeGrand Ave., Plymouth, palaidota balandžio 5-tą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse, Muhlenburg-Mišias atliko kun. J. Dastikas. Laidojimu rūpinosi Maslauskų įstaiga.

A. a. Viktoras Kazokas, gyv. 814 Willard St., Luzerne, numirė balandžio 8-tą, palaidotas iš Šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, du sūnus, motiną, dvi seseris ir keturis brolius.

Birželio 21, 1932, Amerikos lietuvių Šarkis Zukauskas nugalėjo vokiečių Smelingą ir laimėjo bokso pasaulio čempiono titulą.

Birželio 9, 1917, Petrapičio lietuvių seimas.

LAIŠKAI IŠ AMERIKOS

SONAUS LAISKAS TĖVUI
Common Council for American Unity jau per kiek laiko aiškina, kokią svarbią rolę vaidina "kova už teisybę". Ji aiškina, kad nors ir negalima diskutuoti politinių klausimų, bet kukliūs aprašymai apie šeimą, namus, bažnyčią ir dirbtuvę gali būti stiprūs ginklai nušviesti teisybę.

Ameniškas laiškas gali būti vienas iš įspūdingiausių dokumentų pasaulyje. Kiekvienas amerikietis, rašydamas laišką, turėtų žinoti, kokios yra jo progos skleist teisybę ir paneigti melus.

Neseniai, šioje šalyje matėme, kaip svarbus laiškas galėjo būti. Marinas iš Camp Pendleton, Californijoj, rašė savo tėvui Camdene, New Jersey valstijoj. Šis jūreivis buvo nepatenkintas, susimąšęs; jis nesuprato, kodėl jis ir kiti jo kartos jaunuoliai buvo išturti iš ramaus gyvenimo ir turėjo lavintis kovai.

Tėvas, gavęs tą laišką, tuoj matė, kad bus sunku atsakyti. Jis suprato, kad atsakymas galėję padaryti skurdumą tarpe vaisingo, naudingo gyvenimo savo vaikui ir nelaimingo ir nepatenkinto gyvenimo. Tėvas pasiuntė laišką valstybės sekretoriui Achesonui, prašydamas jo atsakyti.

Dean Acheson atsakymas buvo atsargiai parašytas. Pasiekė jauną mariną, sugrąžino jo įsitikinimą ir sustiprino jo tikslą. "Yra daug baisių širdgėlių" kurse, kurį Amerika seka, atsakė Acheson'as, "bet nėra lengvesnio kelio į taikingą pasaulį."

Visas pasaulis turi išgirsti tą pranešimą. Yra kulkas, teisingas, ir lengvai suprantamas. Galų gale ir tie, kurie apgauti melaginą propagandą, turi pradėti suprasti, kad tai yra teisybė. C. C.

LRKSA 89 KUOPOS NARIAMS

HARTFORD, Conn.—89 kuopos narių visuotinio susirinkimo nutarimu, nuo šiol susirinkimai bus kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, 12 val. (tuoj po sumos), 53 Capitol Ave., po bažnyčią.

Birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesiais susirinkimų visai nebus. Kai paskutinio mėnesio sekmadienį išpuola Kalėdos ar Velykos, tai kuopos subirinkimas būna artimiausią sekmadienį.

89 kuopos valdyba
Birželio 14-17, 1941, Lietuvių Tautos gedulo dienos.
Birželio 22, 1941, Vokiečių-Rusų karo pradžia.
Birželio 22, 1941, lietuvių tauta sukilo prieš savo okupantus.

MISIJOS ŠV. PETRO IR PAULIAUS BAŽNYCIOJ

Kun. Jonas Borevičius, S. J.

Grand Rapids, Mich.—Didžiai gerbiamas Tėvas Jonas Borevičius, tremtinis, žejutas misijonierius, ves Šv. Petro ir Pauliaus parapijoje misijas.

Jis sakys pirmą pamokslą balandžio 21-mą, šeštadienį, 7:30 val. vakare; balandžio 22, sekmadienį, po visų šv. Mišių—5:30, 7:30, 9:00, 10:00 ir 11:00 val. Pastaromis dienomis pamokslai bus sakomi rytais po 5:30 ir 8:30 val. šv. Mišių, o vakarais 7:30 val.

Tėvas Jonas Borevičius buvo Šiaulių Jėzuitų parapijos klebonas. Jo brolis Petras, rusų armijos karininkas, po pirmo pasaulinio karo buvo bolševikų sušaudytas už tai, kad aktyviai dirbo, kad Lietuvą iš po rusų jungo išlaisvinti. Tas jo brolis Petras buvo pralato Juoz Lipkaus, šios parapijos klebono, mokslo draugas.

NUMIRĖ PETRONELE SEPARAITIENĖ

CLEVELAND, Ohio.—A. a. Petronelė Seporaitienė, kitados gyvenusi Wilkes-Barre, Pa., numirė balandžio 3-tą Cleveland, Ohio. Paliko dukterį viešulio seserį Mary Augustine, Chicagoje; dukterį Mrs. S. Kutis, Niagara Falls, N. Y.; dukterį Mrs. Helen Kovacic ir sūnų Vinca, namieje; sūnų Joną Floridėje, sūnų Kazį Chicagoje, ir sūnų Antaną Bradford, Pa.

Iškilmingos laidotuves įvyko penktadienį, balandžio 6-tą, iš Nesilijaujančios Pagelbos P. Šv. bažnyčios.

Išsenėjusi ir laidotuves iš Wilkes-Barre buvo nuvykusi LRKSA 17-tos kuopos narė Petronelė Skurkienė.

Velionė į Susivienijimą išrašė liepos 0, 1919. Clevelande priklausė prie 50 kuopos. Buvo pavyzdinga motina, susipratus ir veikli lietuvi.

Amžiną atilį suteik jos vėlei, Viešpatie!
Šeimai ir giminėms partiškia-me giliausią užuojautą!

CLEVELAND, OHIO PAVASARIS!

Tai yra malonus ir linksmas laikas dėl tų, kurie yra liuosi nuo kasdieninių gyvenimo rūpesčių.

Dėl pasiluosavimo nuo rūpesčių, stengkis turėti Lietuvių Banko taupymą, kad reikalui atėjus nereiktų rūpintis. Tada jausies liuosu ir laimingu,—ir pavasario laikas bus linksmas ir malonus.

Taupymai yra saugūs po Federal Insurance Corporation globa ir priežiūra—kiekviena knygtė iki \$10,000.00.

J. V. valdžios saugumas užtikrintas
Sektadieniais (subtomis) atidaryta iki 1 val. po pietų

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N
6712 Superior Ave. HE. 1-2498

LIETUVIŲ TREMTINIŲ PADEKOS UZ BALF ŠALPĄ

Gerb. BALF Vadovybė ir gerširdžiai Amerikoje ir kitur gyvenantieji Lietuviai! Nuširdžiai dėkojame už teikiamą maisto paramą. Likimas lėmė, kad daugumoms lietuvių turim likti Vokietijoj ir atsidurti ribų neturinčiam beviltiškume. Jau negana to, kad didesnis dalis liekančių yra ligoniai, seneliai bei invalidai, taip jau savaime perblokioti ir nelaimingi, dar atimta galimybė bent kokios užuovėjos, paliekant gresmės prieaakyje, kenčiant skurdą ir fizinius skausmus. Kai kuriose net laukinėse tautos yra paprotys perblokti ir silonesnio nemušti, kurio jie labai griežtai laikosi, tuo tarpu kultūringų tautų tarpe, mūsų atžvilgiu, dažnai, kad ir netiesiogine prasme, net ir to nepaisoma.

Esant tokiai padėčiai, BALF parama labai švelnina lietuvių sunkią daliai ir stiprina jėgas. Daug lengviau kentėti, kuomet matome, kad turime gerširdžių žmonių tiesiančių pagalbą ranką. Dar kartą dėkojame ir prašome toliau nepamiršti, nes visų lietuvių viltys jumyse.

Jonas Valaitis
Hamburgo Zoo, Fischbecko, Falkenbergo Funkturmo, Hagenbecko ir privačiai gyvenančių lietuvių vardu.

Brangūs Tautiečiai! BALF aukos pasiekė mūsų. Kaip mes džiaugiamės ir esame labai dėkingi, kad mūsų nepalikot Dievo valiai. Mes aiškiai suprantame, kad ir tamstoms esi ne nuo žemės paimama, taip pat reikia savo rankomis uždirbti, bet, pasirodo, žmogaus gerširdiškumas, supratimas artimo vargo, viską nugalai. Tamstų aukos mums daug palengvina ir taip kieta dalia. Kiekvienas aukotas daiktas pasiekia tą tautietį, kuris tikrai esti reikalingas paramos. Esti moterų su mažais vaikais, kurios nepajėgia vienos išsimaityti ir juos aprengti. Sesės ir broliai lietuviai, jeigu matytumėt tą vaikeliu ir suaugusių veidus, kuomet jie gauna paketa, kaip iš džiaugsmo ne vienam atšara nrieda.

Priimkit mūsų dėkojimus už gautą paramą per mūsų organizaciją BALF.

Linkiu visiems Amerikos lietuviams daug sveikatos ir pasisekimo.

Apolonija Gerulienė ir 2 sūnūs, Delmenhorsk-Adelth.

Regina Ragauskienė, Bargtheide, Marktstr. 18, rašo:
"Nuširdžiai dėkojame už gautus BALF raiškus. Tai buvo didelė parama mūsų dabartinėje būklėje. Daugumoje esame našlės su vaikais ir gyvename tik iš pašalpu. Keletas gauname markų išsina maistui ir būtiniausioms reikmenims įsigyti, todėl kiekvienas atsiųstas rūbas sudaro mums didelę reikšmę."

Aukos ir toliau prašome siųsti adresuojant: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Brandris Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas per septynis metus šelpė visus pagelbos reikalingus lietuvius tremtinus Europoje ir kitur. BALFO šalpa buvo teikiama lietuviams gyvenantiems D. P. stovyklose, už stovyklų ribų, taip pat buvo šelpiamos visos mokyklos, vaiku daržės.

Regina Ragauskienė, Bargtheide, Marktstr. 18, rašo:
"Nuširdžiai dėkojame už gautus BALF raiškus. Tai buvo didelė parama mūsų dabartinėje būklėje. Daugumoje esame našlės su vaikais ir gyvename tik iš pašalpu. Keletas gauname markų išsina maistui ir būtiniausioms reikmenims įsigyti, todėl kiekvienas atsiųstas rūbas sudaro mums didelę reikšmę."

Aukos ir toliau prašome siųsti adresuojant: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Brandris Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas per septynis metus šelpė visus pagelbos reikalingus lietuvius tremtinus Europoje ir kitur. BALFO šalpa buvo teikiama lietuviams gyvenantiems D. P. stovyklose, už stovyklų ribų, taip pat buvo šelpiamos visos mokyklos, vaiku daržės.

Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

REIKIA GARANTIJŲ ŠIEMS ASMENIMS

STANKEVICIUS, Gracijonas, gimęs Radviliskyje, 1921 metais. Adresas: Reg. Lager, Memingen/Berg, Germany, U. S. Zone.

VAITKUS, Jonas, gimęs 1901 m.; Sofija (žmona), gimusi 1907 metais; Algirdas (sūnas), gim. 1938 m.; Gražina (dukutė), gimusi 1938 m.; Gediminas (sūnus), gimęs 1940 m. Adresas: IRO DP Lager, 1340 Bad-Aibling, Germany, U. S. Zone.

ESERTAS, Richardas, gimęs 1927 m.; ESERTAS Emma, gimusi 1931 m.; Adresas: (24) Vorderwerk 4/38, Neustadt/Holstein, Germany, British Zone.

PETKEVICIENE, Matilda, gimusi 1904 m.; PETKEVICIUS, Jonas (sūnus), gimęs 1937 m. Adresas: Neustadt/Holstein am Wicksberg, Block 8, Nord Zimmer 28, Germany, British Zone.

UJEDINOVAS, Borisas, gimęs 1885 m., specialybė arklivinkystė. Adresas: (13b) W.C.C. Altersheim, Berchtesgaden, Postfach 34, Germany, U. S. Zone.

TERMINAS, Stasys, gimęs 1925 m. Adresas: (23) DP Camp, Osnabruck-Evesburg, Germany, British Zone.

RAMONAS, Andrius, gimęs 1918 m. kalvis. Adresas: IRO Technische Schule, (14b) Lindich b. Hechingen (Wurt.), Germany, French Zone.

VACKONIS, Pranas, gim. 1909 m. Adresas: (23) Wehnen Lager, Post Ofen, Oldenburg i/o Germany, British Zone.

TARVYDAS, Juozas, gim. 1925 m. Adr.: 4204 Labor Serv. Company, Lagarde Kaserne, Bamberg, Germany, U. S. Zone.

PETKEVICIENE, Matilda, gimusi 1904 m.; PETKEVICIUS, Jonas (sūnus), gimęs 1937 m. Adr.: Block 8 Nord zimmer 28, Neustadt/Holstein am Wicksberg, Germany, British Zone.

KYLJAVAS, Emilis, gimęs 1909 m. ūkininkas; Elzė, gim. 1913 m.; Alfrėdas, gim. 1936 m.; Ida, gim. 1938 m.; Arturas, gim. 1942 m.; Niina, gim. 1947 m.; Mirta, gim. 1948 m.; Viktoras, gim. 1950 m. Adr.: Augustdorf b. Detmold, Block 47, Zimm. 2, Germany, British Zone.

SCENOS (TEATRO) VEIKALAI

(Parašyti kun. J. K. Miliausko)
DAINŲ IR JUOKŲ JOMARKAS
Farsas viename akte. Vaidina septyni asmenys, pritariant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaizdinti. Kaina 40c.; imant mažiau kai 8 egzempliorius—25c.

KOMEDIJOS:
1. Ponas Tūzas ir Ponas Arbūzas. Suvaidinamas į penkis minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys.
2. Abraomas ir Raulas. Suvaidint užima septynis minutes.

3. Suprantamas ir Jo Gengė. Veikalėlis atvaidinuoja du skirtingus daršimt minučių. Vaidina trys asmenys, bininkų tipu. Suvaidinti galima į dešimt minučių.

Visos trys komedijos išspausdintos vienoj knygtėj. Kaina 35c.; imant mažiau kai 4 egzempliorius—25c.

AMERIKOS KAIMO MOKYKLĄ
Farsas viename akte. Tai veikalas pilnas puikiųjų juokų, gyvų dainų ir netikėtų špasių. Vaidinimas užima visą valandą. Vaidintojų septynta. Kaina 45c.; imant mažiau kai 8 egzempliorius—30 centų.

Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.